

Okénko starosty

Vážení občané. Dostáváte do rukou poslední Chudenický zpravodaj tohoto volebního období. Má za úkol především shrnout činnost Úřadu městyse Chudenice v letech 2006 - 2010, investiční akce, získané dotace a jejich využití apod.

Chci si v tuto chvíli odpustit obvyklé mentorování nad potřebou občanské statečnosti, rovného chlapského chování, poklesky mládeže atd. Rád bych se především jako starosta a zastupitel rozloučil s občany, které v této funkci zastupuji již 7 let. Také si dovoluji poděkovat za několik věcí, které by možná někdo mohl vnímat jako malicherné, nicméně já jim přisuzuji velký význam. V první řadě děkuji za každou pozitivní reakci a prokázané dobro, které mi mnohdy dodaly energii a sílu do další práce. Děkuji, ale také za reakce negativní, či nepříjemné, protože mi mnohdy dopomohly k lepší sebereflexi a přemýšlení o tom, zda to, co dělám, je správné či dostatečné nebo ne. Rád bych také poděkoval za trpělivost. Ne vše, co jsme chtěli udělat, udělali jsme tempem, které jsme si představovali nebo slíbili. Téměř na 100% však nejsme rozličnými prodlevami vini my.

Za poslední čtyři roky se ne vždy dařilo, ne vše bylo růžové a jednoduché. Nejednou jsem musel rozhodnout buď sám anebo za asistence zastupitelstva nepopulárně a ne zcela v souladu s vlastním vnitřním přesvědčením. Věřte, že pokud se tak stalo, nebylo jiné cesty a nešlo o můj osobní prospěch. Pokud jsem takovým rozhodnutím snad někomu něčím ublížil, omlouvám se mu. Ublížit či uškodit jednotlivci nebo třeba i nějaké skupině nebylo nikdy sledovaným cílem řízení úřadu svěřeného mně Bohem a lidmi.

Rád bych všem voličům z Chudenic i spádových obcí popřál dobrou volbu v komunálních volbách. Také nám všem přeji, aby nové zastupitelstvo, vzešlé z těchto voleb dokázalo jednat nejen zodpovědně, ale také statečně, bude-li to třeba. Obávám se, že toho bude stále více zapotřebí. Chudenicím pak přeji stabilitu a růst.

V závěru zpravodaje je otisknut čtvrtý závěrečný díl vzpomínek pana Josefa Behenského na jeho dětství a mládí prožité v našich krásných Chudenicích. Děkujeme autorovi za laskavé vyprávění a doufáme, že čtvrtý díl jeho poutavého vyprávění nakonec nebude poslední.

Bůh ochraňuj Chudenicko.

David Klíma

Přehled nejdůležitějších investic v letech 2006 – 2010

Níže uvedené údaje zaznamenávají pouze nejzásadnější investice v uplynulém období 2006 – 2010. Přehled nezahrnuje např. akce společnosti ČEZ a.s., Telefónica O2 a.s. a dalších investorů. Zároveň nejsou předloženy náklady na údržbu a provoz vodovodu, kanalizace, veřejného osvětlení, dopravní obslužnost a další, což jsou stálé a nutné náklady na chod obcí ve správním obvodu městyse Chudenice.

Rok 2006

I. etapa výstavby vodovodu a kanalizace Kout, náměstí, Záblatí

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
124.350,90 Kč	290.000,-Kč	414.350,90 Kč

Propojení vodovodu a kanalizace městečko – Podskalí

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
145.047,-Kč	300.000,-Kč	445.047,-Kč

Obnova jižní a východní fasády Starého zámku

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu	Dotace min. kultury	Celkem
185.301,80 Kč	150.000,-Kč	440.000,-Kč	775.301,80 Kč

Zabezpečovací zařízení expozic na Starém zámku

Podíl Chudenic	Dotace min. kultury	Celkem
207.000,-Kč	207.000,-Kč	414.000,-Kč

Vybavení sboru dobrovolných hasičů - přílby

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
30.560,-Kč	20.960,34 Kč	51.520,34 Kč

V roce 2006 byla Krajským úřadem Plzeňského kraje přidělena dotace také na péči o obecní lesy ve výši **7.800,-Kč**. Výdaje na provoz školy v tomto roce dosáhly částky **873.860,-Kč**.

Přehled finančního objemu investic v roce 2006

Z rozpočtu obce	Dotace	Celkem
1.573.919,70 Kč	1.407.960,34 Kč	2.981.880 Kč

Rok 2007**Výstavba dětského hřiště u Sokolovny**

Podíl Chudenic	Dotace Nadace VIA	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Dotace min. pro místní rozvoj	Celkem
65.165,50 Kč	210.000,-Kč	150.000,-Kč	330.000,-Kč	775.165,50 Kč

II. a III. etapa výstavby vodovodu a kanalizace Kout, náměstí, Záblatí

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
214.658,-Kč	450.000,-Kč	664.658,-Kč

Obnova jižní sgrafitové fasády a statické zajištění východního křídla Starého zámku

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu	Dotace min. kultury	Celkem
108.715,-Kč	280.528,-Kč	200.000,-Kč	589.243,-Kč

Príspevky pro občanská sdružení

Včelaři	Sokol	Celkem
20.000,-Kč	30.000,-Kč	50.000,-Kč

V roce 2007 byla Krajským úřadem Plzeňského kraje přidělena dotace na zavedení služby Czechpoint ve výši **50.000,-Kč**. Obec přispěla na projektovou dokumentaci na opravu kostela sv. Jana Křtitele a vlastní rekonstrukci částkou ve výši **136.000,-Kč**. Výdaje na provoz školy dosáhly částky **569.530,-Kč (za jedno pololetí!!!)** a mateřské školy **69.300,-Kč**.

Přehled finančního objemu investic v roce 2007

Z rozpočtu obce	Dotace	Celkem
1.213.368,50 Kč	1.670.528,-Kč	2.883.896,50 Kč

Rok 2008**Rekonstrukce střechy zdravotního střediska**

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
592.103,-Kč	250.000,-Kč	842.103,-Kč

Dokončení sgrafitových fasád a rekonstrukce střechy Starého zámku

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu	Dotace min. kultury	Celkem
269.199,90 Kč	80.000,-Kč	750.000,-Kč	1.099.199,90 Kč

Vybavení sboru dobrovolných hasičů – obuv a stříkačka

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
177.439,-Kč	21.499,-Kč	198.938,-Kč

Brožura k příležitosti narození rodáka Jaroslava Kvapila

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
40.277,-Kč	20.000,-Kč	60.277,-Kč

Rekonstrukce kaple sv. Václava u Bažantnice

Podíl Chudenic	Příspěvky jiných subjektů	Celkem
57.000,-Kč	70.000,-Kč	127.000,-Kč

Výstavba bytových domů 2006 - 2008

Podíl Chudenic	Dotace Státního fondu rozvoje bydlení	Celkem
35.876.846,98 Kč	31.500.000,-Kč	67.376.846,98 Kč

Obec přispěla na rekonstrukci kostela sv. Jana Křtitele částkou **50.000,-Kč**. Příspěvek pro včelaře činil **2.000,-Kč**. Sokolu Chudenice přispěla obec na projekt rekonstrukce sportovního areálu na Jalovčí částkou **122.975,-Kč**. Do Programu revitalizace Chudenicka bylo investováno **59.500,-Kč** a rekonstrukce veřejného osvětlení v okolí zámku, kostela a na Mírovém náměstí stála **368.232,57 Kč**. Do projektu pro územní rozhodnutí a stavební povolení pro rekonstrukci Kvapilovy ulice, ulice U Černínského zámku a Mírového náměstí obec investovala **963.383.50 Kč**. Výdaje na provoz mateřské školy dosáhly částky **238.424,-Kč**.

Přehled finančního objemu investic v roce 2008

Z rozpočtu obce	Dotace	Celkem
38.817.380,95 Kč	32.691.499,-Kč	71.508.879,95 Kč

Rok 2009

Rekultivace rybníka v Bezpravovicích

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
220.372,53 Kč	150.000,-Kč	370.372,53 Kč

Rekonstrukce střechy Starého zámku

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
350.496,-Kč	380.000,-Kč	730.496,-Kč

Vybavení sboru dobrovolných hasičů – pila, kompresor

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
1.146,-Kč	23.835,-Kč	24.981,-Kč

Příspěvky pro občanská sdružení

Včelaři	Zahrádkáři	Otisk - hájovna	Sokol	Celkem
2.000,-Kč	3.000,-Kč	197.000,-Kč	24.500,-Kč	226.500,-Kč

Obec přispěla na rekonstrukci kostela sv. Jana Křtitele částkou **70.000,-Kč**. Výdaje na provoz mateřské školy dosáhly částky **462.670,-Kč**.

Přehled finančního objemu investic v roce 2009

Z rozpočtu obce	Dotace	Celkem
1.331.184,53 Kč	553.835,-Kč	1.885.019,53 Kč

Rok 2010

Rekonstrukce střechy Starého zámku

Podíl Chudenic	Dotace min. kultury	Celkem
180.000,-Kč	330.000,-Kč	510.000,-Kč

Brožura k příležitosti narození rodáka Jana Robala

Podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
31.015,-Kč	15.000,-Kč	46,015,-Kč

Rozšíření zabezpečení plánované expozice J. Dobrovského ve Starém zámku

Podíl Chudenic	Dotace min. kultury	Celkem
74.295,60 Kč	72.000,-Kč	146,295,60 Kč

Přestavba staré mlékárny na moštárnu

Předp. podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
100.000,-Kč	200.000,-Kč	300.000,-Kč

Výstavba 5-ti pečovatelských bytů

Předp. podíl Chudenic	Dotace Kr. úřadu v Plzni	Celkem
1.994.232,-Kč	3.000.000,-Kč	4.994.232,-Kč

Příspěvky pro občanská sdružení

Sokol	Otisk–oprava hájovny	Kol. duch. hudby	Celkem
12.000,-Kč	400.000,-Kč	5.000,-Kč	417.000,-Kč

Obec přispěla na rekonstrukci kostela sv. Jana Křtitele částkou **55.000,-Kč** a nakladatelství Libri na vydání knihy „Dominia pánů z Hradce, Slavatů a Czerninů“ částkou **10.000,-Kč**. Výdaje na provoz mateřské školy dosáhly částky **294.267,72 Kč**.

Přehled předpokládaného finančního objemu investic v roce 2010

Z rozpočtu obce	Dotace	Celkem
3.155.805,32 Kč	3.617.000,-Kč	6.772.805,32 Kč

Dle výše uvedených údajů je patrné, že na Chudenicku jsou k 30.9.2010 realizovány akce a projekty v celkové výši minimálně **86.032.481,30 Kč**. Zda je to málo, či mnoho necháváme na úsudku našich občanů.

Kluci, holky a vzpomínky IV.

V době mého dětství a dospívání byly Chudenice místem mých největších radostí. Narodili se zde lidé nejdražší mému mládí a moji přátelé nadosmrti. Četné cesty a pěšiny nás dovedly z městečka také do okolních vesnic se známými lidmi v nich, kteří jsou nám také tolik blízcí. Proto tady máme všichni společné kořeny, ten svůj osud, kterému se říká život.

V chudenické škole jsem dostal svou první pětku, na zdejší ulici jsem poprvé vystřelil z vlastnoručně vyrobeného praku, stačilo si jen vyhlédnout tu správnou větev ve tvaru ypsilon, připevnit gumy a opatřit je na konci malou kůžičkou na vystřelování, na hrázi rybníka jsem hrál s kluky i děvčaty poprvé kuličky, stačilo jen patou boty vyhloubit v zemi malý důlek a hra mohla začít. Na zdejších kopcích jsem zažil první romantický pohled na rudé zapadající slunce a také jsem zde dostal od rodičů svou první koloběžku zelené barvy. Když někdo z kluků vlastnil pravý kopací míč z lesklé žluté kůže, sešitý z osmnácti dílků a který se ještě nahoře šněroval úzkými řemínky, nebo měl doma vojenské celt, ze kterých se dal postavit plátěný stan, tak jako by měl poklad.

Všichni chlapci a děvčata jsme žili v městečku, spojeni kamarádky pouty, často pevnými a nerozbornými. Mnozí z nás se narodili v malém přízemním bytě, ale oč byl prostorově menší, o to byla větší upřímnost a laskavost těch, kdo v něm žili.

Moji známí spolužáci Olda Škopek a Pepa Císař ze Slatiny přišli jednou do obecné školy a ve svých brašnách měli, vedle běžného učiva, také plno již prázdných vystřílených nábojnic, které posbírali na polích při cestě do školy, po nedávném vojenském cvičení, kdy se střílelo tak zvanými slepými náboji. Ty nábojnice šly z ruky do ruky a také nám ostatním spolužákům jich několik rozdali. Byl to tehdy pro nás velký den. Horší to však bylo se soustředěním na vyučování, neboť jsme měli v hlavách stále ty nábojnice. Tehdy na to učitelé vůbec nepřišli, ani holky nás neprozradily, což bylo pro nás kluky velké vítězství. Samozřejmě, že jsme se po skončení vyučování vydali na ta pole ty nábojnice hledat také.

V městečku a okolních vsích jsme my chlapci a děvčata hráli tu nejkrásnější roli. Rodiče a učitelé nás učili pozorovat přírodu, a tak příroda byla pro nás nekonečně krásné divadlo. Tak jako v zimě lesní zvěř si vyšlapávala ve sněhu své cestičky ke krmelcům, tak také my jsme si vyšlapávali různé pěšiny, abychom se dostali na svá oblíbená místa.

Děvčata si ráda nosila na louky své panenky se kterými si hrála, pořád je všelijak přestrojovala do různých šatiček a čepců a když je pozorovala, tak ony mrkaly krásnýma poměnkovýma očima s dlouhými řasami. My kluci jsme zase měli rádi různé pistolky, kapslovky opakovačky, a také každý z nás měl v kapse nůž a čím měl více funkcí, tak tím byl vzácnější.

Neustále jsme trajdali kolem městečka, objevovali stále nová zajímavá místa a byli jsme plni nádherných pocitů z bezstarostného dětství. My jsme byli vlastně bohatí, protože jsme se dovedli radovat i z těch nejmenších drobností.

Také jsme měli rádi rybníky, tam se pořád něco dělo. Rádi jsme do nich házeli placaté kamínky, které jsme pracně hledali na břehu. Říkalo se jim žabky nebo podlázky. To byla krása, když podlázky po vodě poskakovaly čtyřikrát, osmkrát, desetkrát, než zapadly na dno rybníka a zanechaly za sebou kruhy a ty se pomalu rozplynuly, tak jako se rozplynulo celé naše dětství.

Často jsme se také zatoulali i do okolních vsí a jednou jsme se s kluky rozhodli, že se vydáme na výpravu do nedaleké Litně, kde je v tichu samoty, obklopen zelení okolních luk, nádherně položený starý známý mlýn.

S tím nápadem přišel první Jeník Pisa, to byl, stejně jako ostatní kamarádi, chlapec mého dětství. Oba jsme bydleli přímo na návsi, měl rád sport, kde výborně ovládal kopací míč a bylo radost hrát s ním po boku v místním sokolském oddíle.

Na výpravu jsme se připravovali a těšili delší dobu a již cesta tam i zpět byla velice zajímavá, vše bylo pohádkově hezké, po nebi pluly bílé mraky, všude kolem nás byla nedotčená příroda, nic nám nechybělo a bylo nám tak dětsky blaze. Na okolních polích a lukách nás doprovázelo mnoho zajíců, kteří neustále pobíhali sem a tam, nebo jen tak v klidu panáčkovali.

Z četných remízků a křovisek před námi vylétávala celá hejna vyplašených koroptví a nádherně zbarvených bažantů, kteří při letu vydávali křepčíte zvuky.

Když jsme slavnostně dorazili do mlýna, ihned jsme začali obdivovat veliké dřevěné kolo, které bylo venku u postranní zdi a na jehož lopatky padala voda, která přitékala širokým potokem, tak zvaným náhonem z nedalekého rybníka, z jehož rákosí při březích na nás vykukovaly sametové tmavohnědé doutníky, které byly jen o trochu silnější než ty, co rostly v nedalekém rybníce Lotrově. Co jsme se jich jen natrhali a nanosili do svých domovů, celé náruče to byly. Kde ty časy jsou.

Ačkoliv jsme to všichni kluci nějak podvědomě tušili, tak přesto jsme byli mile překvapeni, když nám mlynář pan Šperl ukázal nejen to velké kolo, ale vzal nás také dovnitř mlýna, kde nám ukazoval všelijaké výsypky a násypky a neustále nám vysvětloval chod mlýna a tak jsme mohli obdivovat celé jeho důmyslné zařízení.

Pan Šperl byl sice drobnější postavy, ale byl velice pracovitý a měl statečné srdce, když mlel na černo lidem mouku ve válečném období tak zvaného protektorátu Čechy a Morava, aby si z ní mohli doma upéct koláče, buchty, sladké vánočky a voňavé pecny chleba.

Když jsme vše potom vyprávěli ve škole ostatním spolužákům, jaké úžasné dobrodružství jsme zažili, doneslo se to také k učitelům a tak náš třídní učitel pan Švehla se dlouho nerozmýšlel a po předchozí domluvě s mlynářem vzal na prohlídku mlýna celou naši třídu.

Když byl tento oblíbený kantor, který byl zapojen do mnoha dalších spolkových činností z chudnické školy nespravedlivě odvolán, tak v městečku zavládl veliký smutek a všichni jsme ho dlouho pociťovali. Lidé sepisovali různé petice proti jeho odvolání, ale nebylo to vůbec nic platné. Když se loučil s „bratry“ sokoly místní sokolské obce, pro kterou se s velkou chutí a elánem tolik angažoval, tak se i několikrát rozplakal.

Také nad známým mlýnem pana Šperla v Litni se v tu dobu začala již stahovat černá mračna a postihl ho podobný osud, když byl, stejně jako Pavlíkův mlýn v Kaničkách, v roce 1953 nesmyslně uzavřen, což postupně postihlo ještě mnoho dalších mlýnů v Čechách..

Přes ulici, oproti známé restauraci U Baláků, která byla často plná letních významných hostů, kteří do Chudenic pravidelně přijížděli, si pořídili holičství a kadeřnictví manželé Rašplíčkoví, kteří svou živnost provozovali dlouhý čas. Holičství mělo nad svým vchodem vystrčený do ulice takový skleněný pozlacený talíř, který zářil na celou ulici jako slunce. Říkalo se, že to byl znak cechu holičů a kadeřníků. Dříve bylo holení břitvou běžnou záležitostí. Pamatuji se, že mýdlo na holení se podobalo malému válečku a mělo příznačný název HOLÍK.

Pan Rašplíčka, když jsme byli pohodlně usazení v měkkém křesle a svěžovali mu své vlasy k ostříhání, pokaždé, když stříhání na chvílku přerušil, tak stále nad našimi hlavami těmi nůžkami všelijak šermoval a naprázdno stříhal. Ještě dnes slyším jejich zvuk, jak se o sebe třelo ostří. Paní Rašplíčková, když ženám dokončila úpravu vlasů, tak jim neopomněla říci, podívejte se do zrcadla, jak Vám ta Vaše trvalá ondulace sluší.

Pokaždé, když probíhal v Podskalí výlov rybníka, tak to byla pro všechny velká událost, nejvíce však pro nás děti. Přijeli rybáři s velkými sítěmi a podběráky a na autech měli veliké dřevěné kádě, které pak umístili na břeh rybníka, který byl již předem upuštěn, oblékli se do dlouhých gumových nepromokavých obleků a výlov mohl začít. Právě vyvrcholení však nastalo, když se vše blížilo k přímému odlovu a v rybníce začala vířit voda a na jejím povrchu se vlnily hřbety ryb, tak to jsme měli nejraději. S velikým zájmem jsme vše neustále pozorovali a byli plni napjatého očekávání, zda-li rybáři vyloví kromě kaprů také nějaké jiné druhy ryb, hlavně nějakou štikou, aby jsme si ji mohli prohlédnout, jak je velká a jaké má ostré zuby.

Při jednom takovém výlovu, když rybáři již odjížděli s káděmi plnými ryb, tak se jeden z těch kaprů vymrštil a z té kádě spadl přímo na ulici. Tehdy byl nejbližší Pepa Mlynařík a tak měli doma zadarmo kapra na Vánoce.

Velkou událostí bylo, když si cukrář pan Hora pořídil novou televizi. To byla zcela první televize v městečku. Měla sice ještě takovou malou roztomilou obrazovku a vysílalo se v černobílých barvách, ale mnoho nás dětí, ale i dospělí, jsme byli velice zvědaví na ten nový

zázrak techniky a chodili jsme se k Horům dívat na různé pořady jako do biografu. Kolikrát nebylo ani tolik židlí po ruce a tak jsme vzali zavděk i sezením na podlaze.

Pan Hora byl takový lidový všeuměl, nejen že nám ve svém krámku vyráběl a společně se svou paní prodával všeobecně oblíbenou zmrzlinu, chutné žlutkové věnečky, skořicové trubičky, pocukrované větrníky, jemným krémem naplněné čokoládové indiány, punčové řezy, sladké kremrole, placaté marokánky s arašidy, čokoládové a ovocné košíčky a mnoho druhů naporádných dortů, ale také dovedl lidem opravit televizi, stará rádia, kde tak něžně svítilo pestrobarevné sklo, se stupnicí našich i cizích měst, to jsme prožívali takové zvláštní vzrušení číst si ta jména. A z těch starých rádií na nás zářilo a zeleně světélkovalo magické oko. Pan Hora také dovedl opravit žehličky, vařiče a dokonce se pouštěl i do oprav automobilů rozličných typů a značek. Jednou také opravoval mému tatínkovi staříčkou aerovku, auto poplácal po kapotě, na jedné straně vyheveroval, podložil špalíkama, aby nespadlo z heveru, vlezl si pod něj, koukaly mu jenom nohy, kolem sebe rozložil rozličné nářadí a oprava mohla začít. Také zkoušel své malířské umění a dovedl namalovat obrazy se zajímavými motivy. A také byl činný v místním ochotnickém spolku divadelníků. To byla výrazná postava pan Hora.

V tehdy hojně navštěvovaném kině ve Starém zámku byl promítačem a když se najednou přetrhl celuloidový pásek a film musel být přerušeno, tak se rozsvítilo světlo a dolů do sálu se nesly dojemné melodie z gramofonových desek a my pravidelní návštěvníci jsme všechny ty písničky znali už nazpaměť. Přetržený pásek pokaždé opravil a tak se za malou chvíli promítalo vesele dál.

V postranním okně cukrárny byly vždy vystaveny plakáty a fotografie filmů, které se budou promítat a my jsme si je chodili pravidelně s velkým zájmem prohlížet a neustále jsme se dohadovali a představovali si jaký ten film asi bude.

Život v městečku měl svůj pravidelný řád, lidé byli velice příčinliví, na svých polích pozorovali, jak roste obilí, jak vojtěška, jak brambory a když zjistili, že pole slibuje štědrou úrodu, tak osvěžení a polaskání na duši se vraceli do svých domovů.

Lidé si téměř všechno dovedli opravit doma sami a když byla někdy práce složitější, tak byly k dispozici četné řemeslnické dílny. Také dokázali být veselí, rádi si společně zazpívali a dovedli se radovat i když mnohdy si těžce vydělávali na svůj denní chléb.

Ve svých chalupách se často vzájemně rádi navštěvovali, kdy se chodilo na tak zvané „hrátky“. Také jsem již o tom psal. Tam stačilo říct pár slov. To je dobře, že jste přišli! Nepotřebujete něco? Tak copak si dáte, kafe z melty, nebo čaj z usušených šípků, nebo sladký vdolek, či buchtu s povídky, tvarohem nebo mákem a máme také čerstvě zavařenou marmeládu. Mařenko ty jsi ale nějak povyrostla, to tě tvá maminka jistě dobře krmí!

V zimním čase, když nastal soumrak a ve světnicích bylo již šero, tak to jsem měl nejraději. Lidé vzpomínali, vyprávěli a stále toho tolik věděli a pořád se ptali na cokoliv. Bylo to takové hřejivé, tajemné a zvláštní. Skrz různé mřížky komínových dvířek spoře prosvícel oheň, dědové spokojeně bafali ze svých fajfek, občas prohrábli pohrabáčem popel v kamnech, přiložili louč, aby oheň nevyhasl a bylo stále příjemné teplo. A my děti jsme špicovaly uši, jak jsme vše s velkým zájmem a zaujetím poslouchaly.

Nejčastěji jsem chodil k Roubalům, Fousům, Šperlům, Gabrielům, Rynešům, Pekům a Bláhům, jelikož tyto chalupy byly nejbližší, ale také jsem se někdy ocitl i ve vzdálenějších chalupách, kde všichni tito prostí lidé měli za sebou pestrý život a již rozmluva s nimi byl velký zážitek.

Když v zimě bylo městečko celé zasněžené a všechny stromy pokryla stříbřitá jinovatka, tak v prosinci již měli lidé předvánoční náladu, takový sváteční pocit, který se každého z nás zmocňoval. Když pak takový krásný den utíchal a v chalupách se rozsvěcela světla žárovek, tak jsme všichni kluci a holky spěchali domů a čekali, co nám asi ten Ježíšek přinese, čepici, šálu, rukavice, ponožky, někdy také svetr přepletený, to se neustále přeplétalo z klubíčka do klubíčka, někdy také zajímavou knihu a nějakou hračku. Takové byly Vánoce našeho dětství, ale my jsme je všichni milovali, protože byly kouzelné, tajemné a poetické.

Až do tmy jsme vydrželi sáňkovat na známé ulici na Hradčanech, kde byl velice dlouhý sjezd, který začínal až nahoře u Křenovic chalupy a pokračoval dál do mírné levotočivé zátočiny vedle Macánů a kolem chalupy Vitanovských a bývalé hasičské zbrojnice jsme dojeli až dolů ke kostelu. Saně šustily po zamrzlém sněhu a my, co jsme sjížděli dolů, jsme si museli dávat velký pozor, protože při velké rychlosti jsme se neustále vyhýbali těm, co táhli své saně nahoru, jelikož celá ulice byla pokaždé plná skotačících dětí, sníh vrzal a křupal pod nohama, nikdo nechtěl zůstat doma, jelikož jsme všichni podlehlí kouzlu zimy.

Když udeřily první mrazy a všechny louže byly již zamrzlé a na rybnících se objevil první led, tak všichni kluci jsme byli doma k neudržení a museli jsme jeho sílu hned jít vyzkoušet, zda-li je již dosti pevný, aby nás unesl. Neustále jsme odhadovali a měřili jeho tloušťku a neodradilo nás ani, že led ještě všelijak praskal a nebezpečně se vlnil. Vždy šel napřed jeden z nás, obvykle ten nejlehčí, aby se váha rozložila. A když se pod námi led přesto prolomil, což se stávalo velmi často, tak bylo zle a zažívali jsme nepříjemnou studenou lázeň a pak rychle spěchali domů, kde jsme v teple u kamen sušili své mokré oblečení a boty. Maminky, přesto, že nás hubovaly a říkaly, podívej se jakou máš nudli u nosu, to nemáš kapesník, tak nám soucitně uvařily teplý čaj s medem, jelikož jsme byli celí prokřehlí. Každý z nás by o tom mohl vyprávět.

Pořád mám na paměti a stále je vidím před sebou, ty velké žebřinové vozy, kterým se říkalo žebřináky, jak na polích pohlcovaly budku za budkou a pak vysoko naložené se kolébali k domovu. Při nakládání byl vždy jeden nahoře a rovnal snopy, které mu druhý dlouhými vidlemi házel nahoru. Lidé na sebe přes meze volali a každý sledoval, zda-li Pánbůh dá a dobré počasí potrvá a nebude pršet, aby mohli úrodu včas sklidit a odvézt do svých stodol, nebo přímo k mlátičkám.

O poledních přestávkách jsem často nosíval tetám a strýčkům, kteří pracovali na poli, v modré oprýskané bandasce mléko nebo bílou kávu se škráloupem, aby zahnali žízeň a také jemně posolený chléb se sádlem, aby se posilnili po namáhavé práci. To většinou zajišťovala teta Aloisie nebo teta Marie, které zůstávaly doma a měly na starosti vaření a další potřebné práce kolem chalupy.

Když jsem se s rodiči v roce 1966 stěhoval do Klatov, tak jsem si uvědomil, že končí ta nádherná doba mého dětství a mládí prožitého na Chudenicku. Stejně jsme se tam ale s rodiči často vraceli a pořád velice rád se tam vracím dodnes.

Jsem ale smutný, když se dívám na neutěšený stav naší sokolovny a chtěl bych se ještě dožít, aby povstala z popela, jako ten bájný pták Fénix. Plně by si to zasloužila, tolik hezkého jsme v ní prožili při cvičeních, prožívali jsme tam ty nejkrásnější chvíle při nezapomenutelných tanečních zábavách a všichni jsme ji moc milovali.

Moje vzpomínky již pomalu končí, psal jsem je tak, jak mi radilo mé srdce, ve zpravodaji vyšly celkem čtyřikrát a tak se s Vámi se všemi loučím a dívám se na dobu mého dětství a mládí prožitého na Chudenicku, jako na nekonečný zázrak.

Nejen, že jsme mnoho času trávili venku na lukách, které byly tehdy obsypány záplavou barevného kvítí a v lesích jsme věděli, kde rostou hříbky, kde křemenáče a kde ryzce, ale naučili jsme se také pravému ryzímu kamarádství, které mezi námi zůstalo dodnes.

Pokud se Vám moje vyprávění líbila a zaujala Vás, tak jsem tomu rád.

Váš

Josef Behenský